

Letters to the Editor
Писма до редактора

СТРЕМИМ СЕ ДА ОРИЕНТИРАМЕ РАБОТАТА СИ КЪМ БЪДЕЩЕТО

Минка Господинова

Финансово-стопанска гимназия „Васил Левски“ – Добрич

„Ако е за Българско, то времето е в нас и ний сме във времето, то нас обръща и ний него обръщаме.“

Васил Левски

Със зрелостта днес и промените в образователната система ние преосмисляме традициите и съизмервайки се с изискванията на времето, се стремим да ориентираме работата си към бъдещето. Във връзка с потребностите на пазара на труда и изискванията, наложени от членството ни в Европейския съюз, сме призвани да възпитаваме мислещи и личности със знания за живота. Оптимизмът за добро бъдеще е призиванието на обществеността за качеството на педагогическия труд и учителската колегия.

За реализацията на бъдещето ние разчитаме на далновидната образователна политика и обществена подкрепа.

Традиция за България през последните десетилетия е участието на ученици в международни проекти. Проектните програми са насочени към изграждане на стабилни партньорства между образованието и бизнеса, насърчаване на европейски ценности, разширяване и обогатяване на знанията и уменията, повишаване на качеството в образованието, иновативността на професионалното образование.

Изключение не прави и ФСГ „Васил Левски“ – Добрич. Началото бе поставено през далечната 1999 година под ръководството на Иванка Алексиева по програма „Коменски“. Преподаватели и ученици осъществиха ползотворни контакти с учебни заведения от Франция, Испания, Германия, Италия, Чехия, Полша, Румъния в рамките на четири проекта. Участието по програма „Ко-

менски“ допринесе за формиране на личността на учениците и развитие на компетенциите на базата на чуждоезиковото обучение.

Добрата традиция бе продължена от Светлана Върбанова. Под нейно ръководство от 2007 година възпитаници на нашата гимназия работят по няколко международни проекта. Работният език е немски. Проект „Парола: Изгубена родина. Сравнителна перспектива на миграционните процеси в България и Германия през 40-те години на ХХ век“, финансиран от програма в „Европейци за мир“ на фондация „Памет, отговорност и бъдеще“ Берлин.

eTwinning-проект „Музиката в учебния час“. Проектът се осъществява с училища от Белгия и Гърция. „Музиката в учебния час“ е отличен с три национални и един Европейски знак за качество. През месец февруари 2009 г. Проектът кандидатства за Европейските награди на eTwinning и е обявен за най-добрия немскоезичен проект за 2008 година и за един от двадесетте най-добри проекта на Европа за годината. Проектът е презентирал на Годишната конференция на eTwinning в Прага, а учениците от гимназията представят България със собствен видеоклип. Прилагането на голям брой иновативни методи на преподаване правят проекта „Музиката в учебния час“ много привлекателен и обичан сред учениците. От февруари 2009 година в партньорство със същите училища учениците работят по проект Working with Words. Акцентът пада върху работата с лексика и възможностите за самостоятелна работа на учениците по темата в глобалната мрежа.

Проект „От врага към героя“, програма „Европейци за мир“, Берлин, е обявен за един от седемте най-добри проекта на Програмата за 2009/2010 година и е отличен със специална награда на 6.12.2010 г. в Берлин. На Велислава Иванова – ученичка от ХІІ^В клас, е връчена наградата „Блогър на годината“. Програмата работи под патронажа на министъра на външните работи на Германия Guido Westerwelle.

Water that Makes Life Possible – проект за водата към програма eTwinning, който включва темите биоразнообразие във водните басейни, замърсяване на водите и проблема с недостига на чиста вода, значение на водата за живота на Земята и др., е отличен с национален „Знак за качество“ към ЦРЧР на 25.09.2012 г.

Програма „Евроскола“ – отборът на ФСГ „Васил Левски“ спечели квота за участие в Европейския парламент. Темата, по която дебатираха, бе „Какво научихме от кризата в ЕС, какви мерки са най-ефективни за справяне с нея?“. На 23.11.2012 г. 24 ученици от гимназията бяха депутати за един ден в Европейския парламент в Страсбург. Около 450 ученици от 20 европейски държави участваха в „заседания на комисиите“ и в пленарни заседания, разискваха и гласуваха резолюции.

2017/2018 г. ФСГ „Васил Левски“ – Добрич, започна работа по проект по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 2 – Проекти за „Стратегически парт-

нърства за обмен на добри практики“, сектор „Училищното образование“, с координатор Снежина Вутова. Темата на проекта RAINBOW-Right Attitude in Building Our World. Главна цел на Проекта е създаването на неформална основа за развитие на приобщаващо образование и критично мислене на учениците със средствата на трансдисциплинарния подход, фокусиращ се върху главните природни елементи земя, вода, въздух, огън и светлина.

В периода от 25 до 27 юни 2018 г. младши посланиците от Финансово-стопанската гимназия „Васил Левски“ в Добрич Станимира Стоянова и Гергана Кадикянова и техният преподавател бяха на посещение в Европейския парламент в Брюксел. Основната цел на Програмата е да подобри осведомеността сред учащите относно Европейския съюз (ЕС), европейското гражданство и парламентарна демокрация, както и относно Европейския парламент (ЕП) като институция, която представлява гласовете на гражданите и с която те могат да си взаимодействат, за да се включат активно в създаването на европейския дневен ред.

По програма „Еразъм+“, Ключова дейност 1, „Образователна мобилност за граждани“ сектор „Училищно образование“ за учебната 2018/2019 г. с координатор Милена Николова, четирима преподаватели на гимназията взеха участие в две обучения в Дъблин, Ирландия – в „Тринити Колидж“, на тема „Съдържателно езиково интегрирано обучение“ и „ИКТ за обучение“. По същата програма двама учители се обучаваха в Сплит, Хърватска, на тема „Творчеството в класната стая и различни начини за представянето му“. Главна цел на този проект е организиране на обучения за учители за подобряване равнището на ключовите компетентности и умения в резултат на повишаване постиженията на учащите, качество на образователния процес.

Групата в Дъблин

Проект „Ученически практики“ – „Бизнес професионални умения за млади български икономисти“, финансиран по програма Еразъм+, КД 1 – образова-

телна мобилност за граждани, КД 102 – мобилност за обучаеми и персонал в сектор „Професионално образование“. Лятната производствена практика проведоха двадесет наши ученици с придружаващи учители по професионална подготовка в градовете Дъблин и Валенсия за период от две седмици от 1 до 15 септември 2019 г. Проектът има за цел постигане на качеството на професионалното образование и улесняване достъпа до практическо обучение; улесняване на прехода от училище към пазара на труда или висшето образование; повишаване квалификацията на обучаващите от системата на ПОО със специфични компетентности за организацията на практическото обучение в реална работна среда и в условията на оперативно партньорство с работодателите партньори.

Чрез дейностите беше изпълнена главната цел на Проекта, а именно интернационализация и модернизация на гимназията. Учениците подобриха езиковите си умения и имаха възможност за самостоятелна работа в чуждозикова работна среда. Развиха и умения за креативно мислене при решаването на конкретен проблем. Координатор на проекта е Милена Николова, която направи мониторинг на стажантите в Испания по време на тяхната мобилност.

Групата във Валенсия

От 28.07 до 1.08.2019 г. по проект „Готови за бъдещето“ двама преподаватели участваха в структуриран курс „Коучингът – мощен инструмент“ в Порто, Португалия. Темите са свързани с проблемите в учителската професия, как да намалим стреса в професията, как по-добре да разбираме учениците си, да развиваме тяхната креативност. Планираните проектни дейности са в две направления за квалификация на учителите.

Структурирани курсове, ориентирани към иновативни методи на преподаване. Целта е резултатите от мобилностите да бъдат мултиплицирани и интегрирани в нови иновативни решения за ФСГ „Васил Левски“ и нейната бъдеща визия.

Наблюдение на работата – партньор по тази дейност е професионално училище Ito Vakfi Suleyman Tastekin Mes ve Teknik Anadolu Lisesi в Измир, Турция. Учителите се запознават с различни методологии за разработване на нови инструменти и приложения за обучение с цел подобряване качеството на професионалното образование и обучение. Тази дейност подпомага осъществяването на международни контакти и подобрява капацитета, атрактивността и международното измерение на гимназията. Координатор на проекта е Милена Николова.

На 20 и 21.11.2019 г. Европейският парламент организира семинар в Брюксел за преподаватели, които участват в Програмата за училища посланици на Европейския парламент. Милена Николова – преподавател във ФСГ „Васил Левски“ и старши посланик от гимназията, бе един от петимата учители, които бяха наградени да представят България на събитието. Преподавателите имаха възможност за споделяне на опит и обмен на добри практики помежду си, представиха и обсъдиха интересни и иновативни дейности, проведени в техните училища в рамките на програмата. Учителите се запознаха с ролята и правомощията на Европейския парламент и образователните възможности, които той предоставя на младите хора.

Проект The Use of Google Tools and Mobile Apps in the Teaching-learning Process („Използване на „Гугъл“ инструменти и мобилни приложения в учебния процес“). Представителите от ФСГ „Васил Левски“ работят по тригодишен проект с партньори от 4 държави – Литва, Португалия, Турция и Полша. Проектните дейности са финансирани по програма „Еразъм+“, Ключова дейност 2 „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, сектор „Училищно образование“ (KA201). Осъществени са мобилности в Полша, Литва, България и предстои заключителна среща в Португалия. Във всяка държава темата на срещата е различен предмет и различен ИТ инструмент за обучение (математика, ИТ, литература, гражданско образование и чужд език). Като резултат от Проекта очакваме учениците да подобрят знанията си по отношение на ИКТ инструменти за образователни цели, дигитални проекти, онлайн викторини, дигитални произведения на изкуството, да придобият опит в друга култура, да се повиши осведомеността им за културните различия, които правят Европа толкова разнообразна, но все пак единна. Учителите имат възможност да обменят добри практики, методи на преподаване, мнения и да подобрят своите дигитални умения, организационни умения, методи на преподаване и инструменти. И не на последно място, заедно да създадем положителна атмосфера и нови приятелства сред учениците и учителите от

четирите държави.

Към днешна дата гимназията работи по следните проекти.

1. Проект Save Our Seas – SOS, програма „Еразъм+“ КД2 „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, сектор: „Училищно образование“. Главен координатор на Проекта е гимназия „Лизе Майтнер“ от Нордерстед, Хамбург. Този проект има за цел да подобри обучението и иновациите, цифровата грамотност, както и основната кариера и житейски умения. С мобилността ще приложим начин да преподаваме „4 С“ през целия ни проект, а именно критично мислене и решаване на проблеми, креативност и иновации, комуникация и сътрудничество. Учителите ще споделят идеи за обучение в XXI век и ще разработят нови подходи и модули заедно. В Проекта участват училища от 5 европейски държави – България, Италия, Португалия, Литва, Германия. Основни цели и приоритети са:

– да насърчава критичното мислене на нашите ученици и да преподава умения на XXI век;

– да придобият задълбочени познания за морската екосистема и дивата природа в крайбрежните райони и въздействие на съвременното общество върху тях;

– да се подобрят ключовите умения в езиковото обучение по английски език;

– подобряване на езиковите и ИКТ уменията на учениците и учителите и др.

Заразата от COVID-19 промени изцяло план-графика за провеждане на срещите и се наложи удължаване на срока на изпълнение на Проекта.

2. Scientific Concepts in the Production of Sustainable Energy („Научни концепции в производството на устойчива енергия“). Проектът има за цел 5-те страни партньори – България, Северна Македония, Италия, Турция и Португалия, да си сътрудничат и да споделят практики в областта на възобновяемите енергийни ресурси, устойчивото производство и потребление чрез дейности, предназначени за учениците:

– разбиране за научните концепции и процеси в производството на устойчива енергия;

– информираност относно алтернативните източници на енергия и как може да бъде засилено тяхното използване;

– умения и компетенции чрез интердисциплинарни проекти в областта STEM;

– уменията за сътрудничество, работа в екип и комуникационни умения на ученици и учители;

– критично и аналитично мислене, креативност;

– възможност на учителите да споделят училищни модели и практики в областите STEM, ИКТ.

3. Together Against Discrimination („Заедно срещу дискриминацията“). Це-

лите по този проект са свързани с възможност на учителите да се справят с проблемите на насилието, тормоза и дискриминацията на институционално ниво; разработване на съвместна дългосрочна стратегия за превенция на насилието; култура на равенство, уважение и толерантност; създаване на равни шансове за включване на ученици в неравностойно положение; подобряване на комуникационните, социалните, междуличностните и межкултурните компетенции на участниците; себеизразяване и креативност сред участниците; подобряване на чуждоезиковите умения; подобряване на дигиталните умения. Участието ни в Проекта ще генерира различни ползи за нашето училище. Надяваме се, че ще се намали броят на инцидентите, свързани с насилие, сред учениците в резултат на дейности, фокусирани върху темата, които са предназначени да повишат тяхната осведоменост и да доведат до положително емоционално въздействие върху тях. Искаме учениците да бъдат извън класната стая, общувайки заедно, без значение от каква националност и религия са. Очакваме и учителите да подхождат по-уверено и професионално към тези въпроси, за да могат да прилагат допълнителни инициативи в сътрудничество със заинтересованите страни.

Проектите стартираха на 1.09.2019 и ще приключат през 2022 г.

ФСГ „Васил Левски“ – Добрич, ще продължава да стимулира международната мобилност за своите ученици и преподаватели, като се стреми да разширява и затвърждава международното си сътрудничество с европейски и международни институции.

WE AIM TO ORIENT OUR WORK TOWARDS THE FUTURE

✉ **Minka Gospodinova**

Principal

“Vasil Levski” High School of Finance and Economics

Dobrich, Bulgaria

E-mail: fsgdobrich@mail.bg

Училище за учители
School for Teachers

ПГМЕТ
„Ген. Иван Бъчваров“

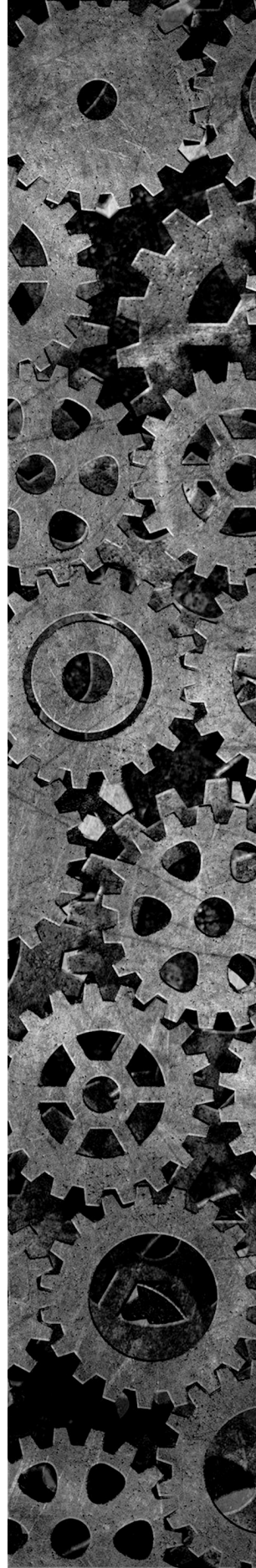
Севлиево

PGMET
„Gen. Ivan Bachvarov“

Sevlievo

www.pgmet.com

Училище за учители

Уважаеми читатели,

Настоящата рубрика на научно списание „Професионално образование“ има амбициите да показва опита и добрите практики на водещи български училища – в България и по света.

Родните образователни институции не само обучават нашите деца на четмо и писмо, но имат и отговорната задача да ги изграждат като личности. Това не може да бъде направено без съвместните усилия на учители и родители, без здравата връзка между преподавател и ученик.

С дълбоко уважение към дейността на българския учител, Национално издателство „Аз-буки“ развива тази рубрика като поле за споделяне на опит, обмяна на идеи и добри практики. По този начин даваме възможност на преподаватели и училищни настоятелства да споделят информация за успехи, срещани проблеми и начини за тяхното решаване, които да се превърнат в безценен помощник за много техни колеги.

В настоящия брой представяме:

Професионалната гимназия по механо-електротехника „Ген. Иван Бъчваров“ – Севлиево
www.pgmet.com